

Aivan sama mulle?

SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VERKKOKURSSI (10 op)

Syventävä osuus (4op)

Tavoite: Opiskelija saa ensimmäisen syventävän osuuden (2op) aikana käsityksen organisaation ja oppilaitoksen tasa-arvosuunnitelman tarkoituksesta, laadinnasta ja toimeenpanosta. Hänellä on kurssin jälkeen valmiudet laatia oppilaitoksen toiminnallinen tai työpaikan henkilöstöpoliittinen tasa-arvosuunnitelma sekä käsitys siitä miten suunnitelmaa hyödynnetään käytännön arjessa.

Toisen syventävän osuuden (2op) aikana opiskelija saa käsityksen sukupuolivaikutusten arvioinnin merkityksestä esimerkiksi julkisten palvelujen tai hankkeiden suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä soveltamisesta käytännön toiminnassa. Opiskelijalla on kurssin käytyään valmiudet toteuttaa sukupuolivaikutusten arviointia esimerkiksi tulevassa työssään tai omissa projekteissaan opiskelun aikana.

Huomioita: Ennen syventävän osuuden suorittamista opiskelijalla tulee olla suoritettuna yleinen osuus (6op). Syventävä osuus (4op) jakautuu kahteen osaan, joista opiskelija voi suorittaa halutessaan molemmat osuudet.

I Oppilaitoksen tasa-arvosuunnitelmaan perehtyminen:

- Tasa-arvosuunnitelman laadinta ja toimeenpano
- Tasa-arvosuunnitelmaesimerkki
- Tasa-arvosuunnitelmatyöhön liittyvä harjoitus

TAI

I Työpaikan henkilöstöpoliittiseen tasa-arvosuunnitelmaan perehtyminen:

- Tasa-arvosuunnitelman laadinta ja toimeenpano
- Tasa-arvosuunnitelmaesimerkki
- Tasa-arvosuunnitelmatyöhön liittyvä harjoitus

II Sukupuolivaikutusten arviointi:

- Sukupuolivaikutusten arvioinnin perusteet
- Esimerkkejä sukupuolivaikutusten arvioinnista
- Harjoitus sukupuolivaikutusten arvioinnista

I Oppilaitoksen tai työpaikan tasa-arvosuunnitelma (2op)

Suoritustavat

Opiskelija perehtyy tasa-arvosuunnitelman laadintaan ja toimeenpanoon tutustumalla oppilaitoksen tai organisaation tasa-arvosuunnitelmatyöhön paikanpäällä esimerkiksi haastattelemalla tasa-arvosuunnittelusta vastaavaa henkilöä. Opiskelija dokumentoi tutustumisen opettajan kanssa sovittavalla tavalla käyttäen apunaan vähintään kahta teosta mainitusta kirjallisuudesta. *(Kirjallinen työ 6-10 sivua)*

TAI

Opiskelija arvioi oppilaitoksen tai organisaation tasa-arvosuunnitelman lain kriteereiden ja suositusten avulla. Tehtävässä tulee käyttää vähintään kahta teosta mainitusta kirjallisuudesta arvioitavan tasa-arvosuunnitelman lisäksi. *(8-12 sivua)*

Kirjallisuus:

- Tasa-arvolaki pähkinän kuoressa. Sosiaali- ja terveysministeriö. Tasa-arvoesitteitä 2005:2. Yliopistopaino, Helsinki 2005.
- Tasa-arvosuunnitelma – Näin se onnistuu. Mustakallio ym. 2007.
- Työpaikan tasa-arvosuunnitelma ja palkkakartoitus. Uosukainen ym. 2010. Sosiaali- ja terveysministeriö. Helsinki 2010.
- Yhteiseen ymmärrykseen tasa-arvosta. Opas oppilaitoksen tasa-arvosuunnitelman laadintaan. Opetushallitus 2008.

Muu materiaali:

- [Esimerkkinä Lapin ammattiopiston toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma](#)
- [Esimerkkinä Posion kunnan henkilöstöpoliittinen tasa-arvosuunnitelma](#)
- [Tasa-arvosuunnittelu Valion tehtaalla Oulussa](#)
- [STM: n video ja opas](#)

Hyödyllisiä sivustoja tiedon ja materiaalin hankintaan:

- <http://www.tasa-arvokasvatuksessa.fi/>
- <http://www.tasa-arvo.fi/fi>
- <https://www.tasa-arvokysely.fi/>
- <http://www.lapinletka.fi/>
- <http://www.tem.fi/>, <http://www.kunnat.net/>

II Sukupuolivaikutusten arviointi (2op)

Suoritustavat:

Opiskelija arvioi jonkin omassa oppilaitoksessa toteutetun/toteutettavan hankkeen suunnitelman sukupuolinäkökulmasta (sukupuolivaikutusten arviointi). Opiskelija hyödyntää työssään vähintään kahta teosta mainitusta kirjallisuudesta arvioitavan suunnitelman lisäksi. (6-10 sivua)

TAI

Opiskelija tekee sukupuolivaikutusten arvioinnin jostakin rajatusta aiheesta hyödyntämällä vähintään kahta teosta mainitusta kirjallisuudesta. Arvioinnin kohteena voi olla esimerkiksi jokin kunnan toteuttama tai suunnittelema palvelu tai toimenpide tai jokin omaan oppilaitokseen liittyvä asia, jota olisi syytä tarkastella sukupuolten näkökulmasta. Sukupuolivaikutusten arviointi tehdään aiheeseen liittyvien dokumenttien tai muiden vastaavien tietojen perusteella. (6-10 sivua)

Kirjallisuus:

- Haataja, Marja-Leena & Leinonen, Eija & Mustakallio, Sinikka 2011: Tasa-arvon valtavirtaistaminen kehittämissuunnitelmissa ja projekteissa – Opas viranomaisten ja projektitoimijoiden käyttöön. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen ja valtavirtaistaminen (Valtava) -kehittämissuunnitelman koulutus- ja konsultointihanke, KoulutusAvain Oy, WoM Oy, Työ- ja elinkeinoministeriö. Kopijyvä Oy, Jyväskylä 2011.
http://www.minna.fi/web/guest/valtavirtaistaminen_ohjelmissa_ja_projekteissa
- [Hankkeen toteuttajan tarkistuslista. Sosiaali- ja terveysministeriö](#)
- [Kaksitoista ohjetta sukupuolivaikutusten arviointiin. Sosiaali- ja terveysministeriö 2009](#)
- Sand, Milla & Mikola, Sinikka 2013: Tasa-arvon käsikirja kuntapäätäjälle. Suomen Kuntaliitto 2013. http://shop.kunnat.net/product_details.php?p=2845
- [Saari, Milja 2002: Mitä sukupuolivaikutusten arviointi on? http://www.eurofem.net/valtavirtaan/suva.pdf](#)
- [Sukupuolivaikutusten tarkistuslista. Sosiaali- ja terveysministeriö](#)
- Säkijärvi, Maija & Mustakallio, Sinikka & Haataja, Marja-Leena & Leinonen, Eija & Tanhua, Inkeri & Sevelius, Pia (2012): Tasa-arvosta laatua ja vaikuttavuutta julkiselle sektorille. Opas kuntien ja valtion alue- ja paikallishallinnon palveluihin ja toimintoihin. Painotalo Seiska Oy, Iisalmi 2011.
http://www.minna.fi/web/guest/tasa-arvosta_laatua_ja_vaikuttavuutta_opas

Muu materiaali

- [Esimerkkinä Oulun kaupungin liikuntatoimi](#)

Hyödyllisiä sivustoja tiedon ja materiaalin hankintaan:

- <http://www.tasa-arvokasvatuksessa.fi/>
- <http://www.tasa-arvo.fi/fi>
- <https://www.tasa-arvokysely.fi/>
- <http://www.lapinletka.fi/>
- <http://www.tem.fi/>
- <http://www.kunnat.net/>